

# Årsrapport for 2017

## Årsberetning

### Årsregnskap

- Resultatregnskap
- Balanse
- Noter

## Revisjonsberetning

---



# Årsberetning 2017

## **Om Studieforbundet**

Studieforbundet natur og miljø er godkjent av Kompetanse Norge etter Lov om voksenopplæring. Studieforbundet har 19 medlemsorganisasjoner og fylkesavdelinger/fylkeskontakter som dekker hele landet. Studieforbundet holder kontor på Stabekk i Bærum kommune. Studieforbundets hovedoppgave er å motivere alle ledd i medlemsorganisasjonene til å arrangere kurs og opplæring, samt kvalitetssikre dette gjennom forhåndsgodkjente studieplaner. Studieforbundet har ansvar for tildeling av kurstilskudd til alle kursarrangører som gjennomfører kurs etter Lov om voksenopplæring.

## **Oversikt over utvikling og resultat**

I 2017 har medlemsorganisasjonene i Studieforbundet gjennomført 3.074 kurs med til sammen 28.152 deltakere og 65.401 kurstimer. Det er en vekst på ca 4% i forhold til året før. Årsregnskapet viser et underskudd på 108.387 kroner. Egenkapitalen er ved årsskiftet 1.863.026 kroner. Styret mener at årsregnskapet gir et rett bilde av Studieforbundets finansielle stilling og resultat.

## **Fortsatt drift**

Årsregnskapet for 2017 er satt opp med forutsetning om fortsatt drift. Det blir med dette bekreftet at forutsetning om fortsatt drift fortsatt er tilstede.

## **Arbeidsmiljø**

Studieforbundet har 3 personer ansatt som til sammen utgjør 2,5 årsverk. Arbeidsmiljøet er godt og sykefraværet lavt. De ansatte har ikke vært utsatt for skader eller ulykker i 2017.

## **Likestilling**

Det er 1 kvinne og 2 menn ansatt i Studieforbundet. Styret består av 3 kvinner og 2 menn. Styret har ikke funnet det nødvendig med spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

## **Ytre miljø**

Studieforbundet forurenses ikke det ytre miljø.

## **Disponering av resultat**

Styret foreslår at underskuddet dekkes av egenkapitalen.

Styret vil rette en stor takk til medlemsorganisasjonene for godt samarbeid og takk til alle lokale lag/foreninger og kursansvarlige/kurslærere/instruktører for innsatsen i alle gjennomførte kurs.



Stabekk, 27. februar 2018

Jan Dalen  
styreleder

May Berthelsen  
nestleder

Eli Åsen  
styremedlem

Hans Petter Dalby  
styremedlem

Marianne Njøten  
styremedlem

Finn Grimsgaard  
daglig leder

**Resultatregnskap**

	Note	2017	2016
<b>Driftsinntekter</b>			
Inntekt	2	<u>8 667 533</u>	<u>8 338 420</u>
<b>Driftskostnader</b>			
Kurstilskudd/prosjekter		6 508 018	5 619 897
Lønnskostnad	3	1 787 579	1 601 376
Annen driftskostnad	3, 6	<u>498 217</u>	<u>486 513</u>
Sum driftskostnader		<u>8 793 814</u>	<u>7 707 786</u>
Driftsresultat		<u>-126 281</u>	<u>630 634</u>
<b>Finansinntekter og finanskostnader</b>			
Annen finansinntekt		<u>17 894</u>	<u>18 951</u>
Ordinært resultat før skattekostnad		<u>-108 387</u>	<u>649 585</u>
<b>Årsresultat</b>		<u>-108 387</u>	<u>649 585</u>
<b>Overføringer og disponeringer</b>			
Overføringer annen egenkapital	8	<u>-108 387</u>	<u>649 585</u>

**Balanse pr. 31. desember**

	Note	2017	2016
<b>Anleggsmidler</b>			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og	7	14 860	29 720
Sum varige driftsmidler		<u>14 860</u>	<u>29 720</u>
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Pensjonsfond		10 602	17 363
Andre fordringer		500	1 500
Sum finansielle anleggsmidler		<u>11 102</u>	<u>18 863</u>
Sum anleggsmidler		<u>25 962</u>	<u>48 583</u>
<b>Omløpsmidler</b>			
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		8 400	0
Andre fordringer		0	4 217
Sum fordringer		<u>8 400</u>	<u>4 217</u>
Bankinnskudd, kontanter og lignende	4	<u>2 522 383</u>	<u>2 655 133</u>
Sum omløpsmidler		<u>2 530 783</u>	<u>2 659 350</u>
Sum eiendeler		<u>2 556 745</u>	<u>2 707 933</u>





## Balanse pr. 31. desember

	Note	2017	2016
<b>Egenkapital</b>			
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	8	<u>1 863 026</u>	<u>1 971 413</u>
Sum opptjent egenkapital		<u>1 863 026</u>	<u>1 971 413</u>
Sum egenkapital		<u>1 863 026</u>	<u>1 971 413</u>
<b>Gjeld</b>			
<i>Avsetninger for forpliktelser</i>			
Andre avsetninger for forpliktelser		<u>158 721</u>	<u>146 210</u>
Sum avsetning for forpliktelser		<u>158 721</u>	<u>146 210</u>
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld/Kurstilskudd	5	277 429	333 987
Skyldige offentlige avgifter	4	103 208	110 906
Annen kortsiktig gjeld	5	154 361	145 417
Sum kortsiktig gjeld		<u>534 998</u>	<u>590 310</u>
Sum gjeld		<u>693 719</u>	<u>736 520</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>2 556 745</u>	<u>2 707 933</u>

31. desember 2017  
Stabekk, 27. februar 2018Eli Åsen  
StyremedlemHåns Petter Dalby  
StyremedlemMarianne Njåten  
StyremedlemMay Berthelsen  
StyremedlemFinn Grimsgaard  
Daglig lederJan Dalen  
Styreleder



## Noter til regnskapet for 2017

### Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

#### *Klassifisering og vurdering av balanseposter*

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

### Note 2 - Inntekter

	2017	2016
<i>Inntekter</i>		
Grunntilskudd Kompetanse Norge	1 500 000	1 500 000
Opplæringstilskudd Kompetanse Norge	6 887 907	6 525 250
Tilretteleggingstilskudd Kompetanse Norge	8 106	5 402
Andre inntekter	271 520	307 768
	<u>8 667 533</u>	<u>8 338 420</u>

### Note 3 - Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

<i>Lønnskostnader</i>	2017	2016
Lønninger	1 203 470	1 133 680
Arbeidsgiveravgift	205 978	196 496
Pensjonskostnader	117 890	96 573
Andre ytelser	23 282	29 211
Styrehonorarer jf note 6	73 000	0
Andre honorarer	9 600	0
Feriepenger	154 360	145 416
Sum	<u>1 787 580</u>	<u>1 601 376</u>

Selskapet har i regnskapsåret sysselsatt totalt 2,5 årsverk.

#### *Ytelser til ledende personer*

	Lønn	Pensjonsutgifter	Andre godtgjørelser
Daglig leder	490 636	34 088	9 017



## Noter til regnskapet for 2017

Foreningen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

<i>Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:</i>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Revisjon	31 250	43 750

Merverdiavgift er inkludert i revisjonshonoraret.

### Note 4 - Bankinnskudd

	<b>2017</b>
Bundne skattetrekkmidler utgjør	72 593
Depositumskonto	44 319
Konti for fylkesavdelinger	158 721
Frie bankmidler	2 246 749
Sum	<u>2 522 382</u>

### Note 5 - Fordringer og gjeld

<i>Annen kortsiktig gjeld</i>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Skyldig lønn og feriepenger	-154 361	-145 417

<i>Skyldige offentlige avgifter</i>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Skattetrekk	-58 661	-56 219
Arbeidsgiveravgift	-44 547	-54 687
Sum	<u>-103 208</u>	<u>-110 906</u>

<i>Leverandørgjeld</i>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Vare- og tjenesteleverandører	-4 229	-5 297
Skyldige kurstilskudd	-273 200	-328 690
Sum	<u>-277 429</u>	<u>-333 987</u>

### Note 6 - Poster som er slått sammen i regnskapet

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
<i>Andre driftskostnader</i>		
Leie lokaler	106 386	101 844
Inventar	3 304	2 016
It - kostnader	50 758	53 234
Revisjon- og regnskapskostnader	31 250	43 750
Kontorkostnader	24 372	26 460
Bilgodtgjørelse	9 591	6 092
Reise- og diettkostnader	5 495	5 542
Forsikringer	8 491	12 574





## Noter til regnskapet for 2017

Årskonferanse	121 304	70 059
Kostnader styret - jf oppstilling nedenfor	58 477	45 350
Årsmøtet	9 434	10 866
Ansatt opplæring	19 942	62 528
Gebyrer	9 086	8 750
Kontingenter	40 326	37 447
Sum annen driftskostnad	<u>498 216</u>	<u>486 512</u>

### *Styrekostnader inkl. styregodtgjørelse*

Styregodtgjørelse jf note 3	73 000	
Arbeidsgiveravgift styregodtgjørelser jf note 3	10 293	
Kurskostnader	15 946	
Reise- og diettkostnader styret	22 575	
Rådgivning - Karen Johanne Strømstad	12 500	
Nordisk styreseminar	7 456	
Sum kostnader styret	<u>141 770</u>	

## Note 7 - Varige driftsmidler

	Data anlegg	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	44 580	44 580
Anskaffelseskost 31.12.	44 580	44 580
Akk.nedskr. 31.12.	-29 720	-29 720
Balanseført pr. 31.12.	14 860	14 860
Årets nedskrivninger	14 860	14 860
Avskrivningsplan	Lineær 3 år	

## Note 8 - Egenkapital

	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.2017	1 971 413	1 971 413
Årsresultat	-108 387	-108 387
Egenkapital 31.12.2017	1 863 026	1 863 026

Til årsmøtet i Studieforbundet Natur og Miljø

## **Uavhengig revisors beretning**

### **Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet**

#### **Konklusjon**

Vi har revidert Studieforbundet Natur og Miljø's årsregnskap som viser et negativt aktivitetsresultat på NOK 108 387. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, aktivitetsregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

#### **Grunnlag for konklusjonen**

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

#### **Øvrig informasjon**

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av rapport fra styremøte, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

#### **Styrets og daglig leders ansvar for Årsregnskapet**

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og



forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

#### **Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet**

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har

avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

**Uttalelse om øvrige lovmessige krav**

**Konklusjon om årsberetningen**


Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

**Konklusjon om registrering og dokumentasjon**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Billingsstad, 15.04.2018

Byrgin Revisjon AS



---

Helge Byrgin  
Registrert revisor